

Kategori: Forskning, innovasjon og utdanning/Opplæring av pasienter og pårørende	Gyldig fra/til: 24.04.2019/24.04.2021
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Revmatologisk avdeling	Versjon: 5.00
Godkjenner: valen, mer	Informasjon
Dok. ansvarlig: Espen Uppheim	Dok.id: D41096

Biologiske legemidler brukes blant annet mot revmatiske sykdommer og i denne forbindelse virker de som sykdomsmodifiserende antirevmatiske legemidler.

Virkning/Egenskaper

Biologiske legemidler motvirker betennelses- og immunprosessene. Derved dempes aktiviteten i den revmatiske sykdommen slik at sykdommen blir fredeligere, og mange vil føle seg mindre utmattede/trette. Biologiske legemidler er framstilt fra biologisk materiale. Dette til forskjell fra vanlige, syntetisk framstilte legemidler.

Uønskede virkninger som kan oppstå

Luftveisinfeksjoner som bihulebetennelse og lungebetennelse kan forekomme hyppigere enn ellers. Det samme gjelder urinveisinfeksjoner. Hvis du har diabetes (sukkersyke) eller i utgangspunktet har et nedsatt immunforsvar kan du lettere få ulike infeksjoner. Kontakt legen hvis du får symptomer på en infeksjon. Symptomer på infeksjon kan være feber, vedvarende hoste, vond hals, slapphet/tretthet, svie/sterk lukt ved vannlating.

Dersom den dempende effekten på immunsystemet blir for sterk, kan produksjonen av bl.a. hvite blodlegemer og andre celler fra benmargen bli lavere. Det kan medføre sår i munnen, og økt risiko for infeksjoner. Dette er imidlertid meget sjeldent ved de doser som vanligvis brukes. Blodprøvekontroller vil påvise om den dempende effekten på immunsystemet blir for sterk.

Biologiske legemidler kan ennå betraktes som en relativt ny legemiddelgruppe, og bivirkninger ved lengre tids bruk er ikke klarlagt. Man kan derfor ikke utelukke at behandling med denne legemiddelgruppen kan påvirke utviklingen av kreftsykdommer.

Forsiktighetsregler

Andre samtidige sykdommer:

Ved infeksjon: Dersom du får en infeksjon bør du unngå å bruke biologiske legemidler. Lege må kontaktes for nærmere vurdering med hensyn til infeksjonsbehandling og hvor lenge du må ha pause fra legemidlet. Hvis du har vært smittet med eller har hatt tuberkulose, vil legen vurdere om du må ha forebyggende behandling mot tuberkulose slik at den ikke blusser opp igjen under behandling. Det er derfor viktig at du gir legen opplysninger om slik tidligere smitte. Informer også legen om du har/har hatt hepatitt B.

Ved hjertesvikt: Noen biologiske legemidler skal ikke brukes dersom du har moderat eller alvorlig hjertesvikt.

Ved kreftsykdom: De fleste biologiske legemidler skal ikke brukes dersom du har en kreftsykdom og bare etter nøye vurdering dersom du tidligere har hatt en kreftsykdom.

Operasjon: Hvis en operasjon er planlagt, må lege vurdere hvor lang pause du bør ha fra legemidlet, både før og etter operasjonen.

Vaksiner: Snakk med legen din. Det anbefales at man unngår levende-baserte vaksiner. Vaksine mot influensa og lungebetennelse er ikke levende-basert og bør brukes.

Graviditet/amming: En vet ennå ikke om biologiske legemidler er trygge å bruke under svangerskap av hensyn til fosteret. Dersom man blir gravid mens man bruker et biologisk legemiddel, må man kontakte revmatolog for å diskutere videre behandling. Hvis man planlegger å bli gravid, må man diskutere videre medikamentell behandling med behandlende revmatolog i god tid.

Det er ulik dokumentasjon for de ulike biologiske legemidlene med hensyn på påvirkning av sædceller. Menn som planlegger å bli fedre må diskutere sin bruk av biologiske legemidler med behandlende revmatolog.

Det er varierende dokumentasjon med hensyn på om de enkelte biologiske legemidler kan brukes ved amming. Dette bør diskuteres med behandlende revmatolog.

Gode råd

Kontroller: Følg opp de avtalte blodprøvekontroller som legen anviser. Vær oppmerksom på det ikke sendes egen innkalling til blodprøvekontrollene hos fastlegen, slik at du er selv ansvarlig for å møte opp.

Ved alle legebesøk/apotekbesøk/sykehusinnleggelse (uansett årsak) bør du oppgi hvilke legemidler og naturmidler du bruker regelmessig, og hvilke du bruker av og til. Ha alltid med en oppdatert medisinliste. Da kan det vurderes om de ulike legemidlene og naturmidlene passer sammen (interaksjoner).